

Kansantanssin opetussuunnitelman perusteet

2019

Nuorisoseurat

Sisällys

Johdanto	2
Kenelle tämä suunnitelma on tarkoitettu?	2
Opetussuunnitelma	2
Opetussuunnitelman laatiminen	2
Opetussuunnitelman sisältö	2
Kansantanssin opetuksen yleiset tavoitteet ja arvoperusta	3
Taiteen perusopetuksen tehtävä ja arvot	3
Oppimiskäsitys	4
Opetuksen yleiset tavoitteet	4
Opetuksen toteuttaminen	4
Oppimisympäristöt	4
Seuran toimintakulttuuri ja toiminta-ajatus	5
Työtavat kansantanssin opetuksessa	5
Kansantanssin taiteen perusopetuksen yleinen oppimäärä	5
Opintojen rakenne ja laajuus	5
Oppilaaksi ottamisen periaatteet	6
Oppimäärän yksilöllistäminen	6
Oppimisen arviointi kansantanssin opetuksessa	6
Arvioinnin tehtävä ja kohteet	6
Arviointi opintojen aikana	7
Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksi lukeminen taiteen perusopetuksessa	7
Todistukset ja niihin merkittävät tiedot taiteen perusopetuksessa	7
Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa	8
Toiminnan jatkuva kehittäminen	8
Opettajan kelpoisuusehdot ja tehtävät taiteen perusopetuksessa	8
Opetuksen tavoitteet ja sisällöt opintokokonaisuuksittain	9
Varhaisiän tanssikasvatus	9
Kansantanssin yhteiset perusopinnot I (6-7-vuotiaat)	10
Kansantanssin yhteiset perusopinnot II (8-10-vuotiaat)	11
Kansantanssin yhteiset perusopinnot III (10-13-vuotiaat)	12
Kansantanssin teemaopinnot (13-16-vuotiaat)	14
Kansantanssin syventävät teemaopinnot (16 v.-)	15
Aikuisten kansantanssin opetus	16
LÄHTEET:	17
Lisätiedot:	17

Johdanto

Tässä suunnitelmassa on esitetty ohjeellinen pohja kansantanssin opetussuunnitelman sisällöistä ensisijaisesti lasten ja nuorten toimintaan kaikkien kansantanssin opetusta antavien tahojen käyttöön. Asiakirja on Suomen Nuorisoseurojen päivittämä versio Kalevan Nuorten Liiton vuonna 2006 julkaisemasta Taiteen perusopetuksen kansantanssin opetussuunnitelman perusteet. Suunnitelman laatimisen apuna on käytetty Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2017 -julkaisua. Tässä asiakirjassa esitetyn oppimäärän laskennallinen laajuus on n. 500 tuntia.

Suomalaisella kansantanssilla tarkoitetaan tässä asiakirjassa tallennettua leikki-, laulu-, musiikki- ja tanssitraditiota sekä perinteen pohjalta sommiteltuja ja kansantanssin liikemateriaaliin perustuvia uusia koreografioita. Suomalainen tanssiperinne jaotellaan kolmeen pääperinnealueeseen; yleissuomalaiseen, suomenruotsalaiseen ja karjalaiseen. Suomalaiseen kansantanssiin kuuluvat soolotanssit, paritanssit ja ryhmätanssit.

Kenelle tämä suunnitelma on tarkoitettu?

Kansantanssin opetussuunnitelman pohjalta lajin opetusta tarjoavat seurat voivat halutessaan laatia omat opetussuunnitelmansa. Tätä suunnitelmaa on mahdollista käyttää myös taiteen perusopetuksen yleisen sekä tarvittaessa laajan oppimäärän seurakohtaisten opetussuunnitelmien laatimisessa.

Lisäksi tanssinopettajat ja ryhmien ohjaajat voivat käyttää tätä suunnitelmaa työkalunaan opetuskauden ja tanssintuntien suunnittelussa. Opetussuunnitelmaa tai sen osia voi käyttää vapaasti hyödykseen ja inspiraation lähteenä missä kauden vaiheessa tahansa. Myös suomalaisen kansantanssin pedagogiikasta yleisesti kiinnostuneille suunnitelma voi tarjota mielenkiintoisia näkökulmia monipuoliseen lajiin.

Opetussuunnitelma

Opetussuunnitelman laatiminen

Tämä asiakirja on tarkoitettu helpottamaan seurakohtaisen opetussuunnitelman laatimista ja toimimaan opetussuunnitelman pohjana kansantanssin opetusta toteuttaville tahoille (kansantanssiseurat, yhdistykset, yritykset, tanssinopettajat) myös taiteen perusopetuksen ulkopuolella.

Seurakohtaista opetussuunnitelmaa laadittaessa on hyvä ottaa huomioon oppilaiden yksilölliset tarpeet ja valmiudet, kansantanssin traditio ja paikallinen kulttuuriperintö, kansantanssialaan liittyvät kansalliset ja kansainväliset muutokset, jatko-opintojen vaatimukset sekä opetusta järjestävän tahon ja sen toimintaympäristön omaleimaisuus. Jokaisen opetusta antavan tahon oma erityislaatuisuus luo puitteet suunnitelman luovalle soveltamiselle.

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelma laaditaan yhteistyössä opettajien ja ohjaajien sekä mahdollisuuksien mukaan myös oppilaiden, huoltajien, kunnan ja muiden paikallistahojen kanssa. Alueellinen yhteistyö eri kumppaneiden kanssa tukee opetussuunnitelmaprosessin onnistumista.

Opetussuunnitelman sisältö

Opetussuunnitelma voi sisältää muun muassa seuraavat asiat:

- opetuksen sisältö ja tavoitteet
- käytettävissä olevien opetustuntien määrä

- seuran toiminta-ajatus
- seuran arvot, oppimiskäsitys, oppimisympäristö ja työtavat
- seuran toimintakulttuuri
- yhteistyö huoltajien ja mahdollisten muiden tahojen kanssa
- toiminnan arviointi ja kehittäminen

Mikäli seura on hakeutumassa taiteen perusopetuksen piiriin, suunnitelmassa kannattaa mainita lisäksi seuraavia asioita:

- oppilaaksi ottamisen periaatteet
- opetuksen yleiset tavoitteet
- opetuksen rakenne ja laajuus
- oppimäärän yksilöllistäminen
- opetussuunnitelman perusteissa kuvatut yleisen oppimäärän arvioinnin kohteet
- oppimisen arviointi
- yhteisten opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet
- teemaopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet

Seura suunnittelee opetuksen tarjonnan ja päättää opetuksen määrästä. Opetuksen määrä mitoitetaan niin, että opetuksen tavoitteet voidaan saavuttaa. Suunnitelma laaditaan niin selkeästi, että myös oppilas ja hänen huoltajansa voivat saada opinnoista riittävästi tietoa. Seura arvioi antamaansa koulutusta. Opetussuunnitelman toteutumista seurataan ja sitä edelleen kehitetään tarpeen mukaan.

Opetussuunnitelmaan voidaan sisällyttää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, mikä vaaditaankin taiteen perusopetusta tarjoavilta oppilaitoksilta. Suomen Nuorisoseurat on myös tehnyt Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman, jota seurat voivat halutessaan hyödyntää järjestön materiaaleista.

Kansantanssin opetuksen yleiset tavoitteet ja arvoperusta

Ihminen rakentaa elämäänsä toimimalla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristönsä kanssa osana sukupolvien ketjua. Kansantanssin opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle. Opetuksessa edistetään yhdenvertaisuutta, sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioitetaan sukupuolen moninaisuutta tunnustaen jokaisen ihmisen ainutlaatuisuus ja arvokkuus yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä.

Kansantanssin opetuksella edistetään taidesuhteen kehittymistä ja tuetaan elinikäistä taiteen harrastamista kehittämällä taiteenalan ominaista osaamista. Opinnot edistävät oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä sekä tukevat yksilön kasvua ihmisenä osana yhteisöä.

Taiteen perusopetuksen tehtävä ja arvot

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää pitkäjänteistä ja päämäärätietoista opetusta. Opetuksella vahvistetaan oppilaiden identiteettien rakentumista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä sekä omaehtoisen ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Taiteen perusopetus antaa valmiuksia hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkeasteen koulutukseen.

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on rakentaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin sekä luoda edellytyksiä taiteen ja taidekasvatuksen kehittämiseksi Suomessa. Taiteen perusopetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Taiteeseen sisältyvät esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta. Taiteen perusopetuksen tehtävää toteutetaan

yhteistyössä muiden taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Oppimiskäsitys

Kansantanssin opetussuunnitelma perustuu oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppilas on aktiivinen toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät uusien taitojen omaksumista ja innostavat kehittämään omaa osaamista. Kokemukset ja vuorovaikutus ympäristön kanssa samoin kuin eri aistien käyttö ja kehollisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia.

Kansantanssin opetuksessa oppiminen on yksilöllistä ja yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista, joka vahvistaa oppilaan kulttuurista osallisuutta ja edistää hänen hyvinvointiaan. Oppiminen on kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi, joka kehittää oppilaan tietoja ja taitoja monipuolisesti. Se on erottamaton osa yksilön ihmisenä kasvua ja yhteisön hyvän elämän rakentamista.

Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

Opetuksen yleiset tavoitteet

Kansantanssin opetuksen tavoitteena on elinikäisen taidesuhteen ja kulttuurisen osallisuuden edistäminen hyvän elämän rakennuspalikoina. Kansantanssin yleisen oppimäärän opinnot tarjoavat innostavia ja monipuolisia mahdollisuuksia kansantanssin tekemiseen ja kokemiseen sekä kansantanssista nauttimiseen. Oppilaita kannustetaan pohtimaan kansantanssin merkitystä omassa elämässä sekä vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä sen keinoin.

Tavoitteena on oppimisen ilon, opiskelumotivaation ja luovan ajattelun edistäminen. Opetuksessa huomioidaan oppilaiden yksilölliset oppimisen tarpeet ja lähtökohdat. Oppilasta kannustetaan ja ohjataan valitsemaan itselleen merkityksellisiä tapoja harrastaa kansantanssia.

Opinnoissa oppilaat kokeilevat, harjoittelevat ja soveltavat kansantanssin ilmaisukeinoja moniaistisesti. Opetus tukee oppilaiden ajattelun taitojen ja monilukutaidon kehittymistä myös taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntämällä. Oppilaita kannustetaan tutustumaan kansantanssiin historiallisesta ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta.

Opetuksen toteuttaminen

Oppimisympäristöt

Oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja käytäntöjä, joissa kansantanssin opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Lähtökohtana on, että oppimisympäristöt ovat fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia niin oppilaille kuin ohjaajillekin. Ne ovat ilmapiiriltään avoimia, myönteisiä ja joustavia, ja ne rohkaisevat ja innostavat oppilaita ja ohjaajia kehittämään osaamistaan yksin ja yhdessä.

Monipuolisten oppimisympäristöjen tarkoituksena on tukea oppilaiden kasvua ja innostaa heidät oppimiseen. Ne myös tarjoavat jokaiselle oppilaalle mahdollisuuden onnistumiseen ja osaamisen kokemuksiin. Tavoitteena on, että oppimisympäristöt luovat edellytykset kansantanssille ominaiseen aktiiviseen, pitkäjänteiseen ja taiteiden väliseen työskentelyyn sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Kansantanssissa tämä voi tarkoittaa esimerkiksi tiivistä yhteistyötä kansanmusiikin kanssa.

Oppimisympäristöjen suunnittelussa ja kehittämisessä otetaan huomioon oppilaiden tarpeet, taidot ja kiinnostuksen kohteet sekä oppituntien ulkopuolella tapahtuva osaamisen karttuminen. Asianmukaiset tilat, työvälineet ja materiaalit sekä tieto- ja viestintäteknologian tarkoituksenmukainen käyttö tukevat harrastamista. Muiden toimijoiden tarjoamat mahdollisuudet ja erilaiset yhteistyöhankkeet tuovat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi opintoja. Kansantanssin harrastajille tanssisalien ja seurantaloiden ohella tärkeitä oppimisympäristöjä ovat muun muassa katselmustapahtumat ja erilaiset esiintymiset sekä kansantanssin ja -musiikin festivaalit ja tanssileirit niin kotimaassa kuin ulkomailla.

Seuran toimintakulttuuri ja toiminta-ajatus

Seuran toimintakulttuuri muotoutuu toiminnan ohjeistuksesta sekä arkikäytäntöjen organisoinnista, suunnittelusta, toteuttamisesta ja arvioinnista. Toimintakulttuuria ovat myös yhteisön vakiintuneet käytännöt sekä sen jäsenten ajattelu- ja toimintatavat. Yhteinen toimintakulttuuri edistää opetussuunnitelman mukaisen opetuksen toteutumista, mitä tukee jatkuva pedagogiikan ja kansantanssin osaamisen kehittäminen. Toimintakulttuuri tulee näkyväksi kaikessa yhteisön toiminnassa ja vaikuttaa oppilaan kokemukseen osallisuudesta ja opetuksen laadusta.

Tavoitteena on luoda oppimista ja kestävää hyvinvointia edistävää toimintakulttuuria, mikä edellyttää aitoa kohtaamista sekä välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta. Lähtökohtana on yhteisön jäsenten kokemus osallisuudesta, joka syntyy yhdessä toimimisesta ja kaikkien ottamisesta mukaan toimintaan. Kannustavassa toimintakulttuurissa hyväksytään myös oppiminen epäonnistumisten kautta.

Avointa ja rakentavaa vuorovaikutusta tarvitaan sekä yhteisön sisäisessä että huoltajien ja muiden tahojen kanssa tehtävässä yhteistyössä. Arjen valinnoissa ja toiminnassa otetaan huomioon kestävä elämäntapa, kulttuurinen monimuotoisuus ja kielitietoisuus. Yhteinen toimintakulttuuri ohjaa taiteen alaan liittyvien oikeudellisesti suojeltujen etujen kuten sananvapauden, yksityisyyden suojan ja tekijänoikeuksien tuntemiseen. Toimintakulttuuri elää ja muuntuu ajan vaatimusten mukaisesti.

Työtavat kansantanssin opetuksessa

Kansantanssin opetuksen lähtökohtana ovat opetussuunnitelman tavoitteet sekä oppilaiden tarpeet, edellytykset ja kiinnostuksen kohteet. Opetuksessa hyödynnetään erilaisia ryhmä- ja yksilöopetuksen muotoja. Oppilaille luodaan tilaisuuksia vuorovaikutukseen ja yhteisölliseen oppimiseen sekä tilanteen mukaan myös yksilölliseen ja omatoimiseen työskentelyyn. Ryhmäopetus sekä kansantanssille luonteenomainen sosiaalisuus tarjoavat monipuolisia mahdollisuuksia ilmaisuun, kokemukselliseen oppimiseen ja osaamisen osoittamiseen. Teknologian hyödyntäminen monipuolistaa työskentelytapoja tarvittaessa. Opetuksen toteutuksessa kiinnitetään huomiota yhdenvertaisuuteen sekä sukupuolittuneiden asenteiden ja käytänteiden tunnistamiseen ja muuttamiseen.

Kansantanssin taiteen perusopetuksen yleinen oppimäärä

Opintojen rakenne ja laajuus

Kansantanssin opetuksen yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on 500 tuntia, josta yhteisten opintojen laskennallinen laajuus on 300 tuntia ja teemaopintojen 200 tuntia. Laskennallisen laajuuden tunti on kestoaltaan 45 minuuttia. Yhteisiä opintoja edeltävän varhaisiän tanssikasvatuksen laajuudesta päättää koulutuksen järjestäjä.

Annettavan opetuksen tulee mahdollistaa opetussuunnitelmassa määriteltyjen taiteenalan oppimäärän tavoitteiden ja sisältöjen saavuttaminen. Yleisen oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta järjestettäessä on pyrittävä joustavuuteen niin, että taiteenala, oppilaan ikä, mahdolliset aiemmin hankitut taidot ja tiedot sekä käytettävät opetusmenetelmät otetaan huomioon.

Kansantanssin taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelma on laadittu niin, että oppilaalla on mahdollisuus suorittaa koko yleinen oppimäärä 16 ikävuoteen mennessä joustavasti.

KOULUTUSJAKSO	IKÄ	OPETUSTA min/vko	OPETUSTA tuntia/vuosi	MUU TOIMINTA esim. Esitykset, leirit, tapahtumat
Varhaisiän tanssikasvatus	3-5 v.	30-45	25-30	5
Perusopinnot vaihe I	6-7 v.	45-60	30-40	10
Perusopinnot vaihe II	8-10 v.	60-120	40-80	20
Perusopinnot vaihe III	10-13 v.	75-150	55-100	40
Teemaopinnot	13-16 v.	150-180	100-120	40
Syventävät teemaopinnot	16-	180-240	120-160	40

Kokonaistuntimäärien perusteena on käytetty 30 opetusviikkoa vuodessa sekä tapahtumia ja leirejä perustoimintakauden ulkopuolella. Syventävissä teemaopinnoissa viikkotuntimäärään voi sisältyä myös sivuaine (toistuvana tai periodiopiskeluna).

Yleisen oppimäärän opinnot kansantanssissa muodostuvat yhteisistä perusopinnoista ja syventävistä teemaopinnoista sekä mahdollisesta varhaisiän tanssikasvatuksesta. Yleisen oppimäärän yhteisten perusopintojen tarkoituksena on kansantanssin perustaitojen hankkiminen. Syventävien teemaopintojen tarkoituksena on yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen laajentaminen. Koulutuksen järjestäjä voi tarjota keskenään vaihtoehtoisia teemaopintojen opintokokonaisuuksia.

Koulutuksen järjestäjä määrittelee yhteisten opintojen ja teemaopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta. Mahdollisen varhaisiän kasvatuksen tavoitteet, sisällöt ja laajuus päätetään opetussuunnitelmassa.

Oppilaaksi ottamisen periaatteet

Opetusta järjestävä taho määrittelee itse oppilaaksi ottamisen periaatteet huomioiden taiteen perusopetuksen arvoperustan, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon.

Oppimäärän yksilöllistäminen

Seuran tulee kuvata opetussuunnitelmassaan menettelytavat, joiden avulla voidaan tarvittaessa yksilöllistää oppimäärää vastaamaan oppilaan opiskelu- ja oppimisedellytyksiä. Oppimäärää yksilöllistettäessä menettelyt dokumentoidaan koulutuksen järjestäjän päättämällä tavalla. Oppilaalle laaditaan tällöin esimerkiksi henkilökohtainen opiskelusuunnitelma yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Yksilöllistäminen voi tarkoittaa tavoitteiden, sisältöjen, opiskeluajan, opetuksen toteuttamistavan, tarvittavien tukitoimien ja arviointimenettelyn yksilöllistämistä. Yksilöllistäminen tehdään niin, että oppilas voi kehittää taitojaan omista lähtökohdistaan. Mahdollisuudesta yksilöllistää oppimäärää annetaan tietoa huoltajille.

Oppimisen arviointi kansantanssin opetuksessa

Arvioinnin tehtävä ja kohteet

Arvioinnin tehtävänä on ohjata oppilaan oppimista, tukea hänen edistymistään opinnoissa ja kehittää hänen edellytyksiään itsearviointiin. Palautteella ohjataan oppilasta omien tavoitteidensa suuntaiseen opiskeluun sekä oman oppimisprosessinsa ymmärtämiseen. Oppilaan työskentelyä arvioidaan monipuolisesti. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävää.

Arvioinnin tarkoituksena on tukea oppilaan kokonaisvaltaista tanssillista kehittymistä ja rohkaista häntä pitkäjänteiseen ja suunnitelmalliseen kansantanssiharrastukseen. Arviointi on vuorovaikutteista, kannustavaa ja oppimista edistävää, ja sen tulee aina perustua opetussuunnitelmaan. Opettajan antaman palautteen ja oppilaan itsearvioinnin lisäksi hyödynnetään myös ryhmän antamaa vertaispalautetta. Arviointi kohdistuu oppilaan toimintaan, ei hänen ominaisuuksiinsa, ja oppilaan tulee saada koko opiskelunsa ajan rakentavaa palautetta erilaisissa opiskelutilanteissa.

Kansantanssin arvioinnin kohteita ovat

- kehollisuus
- kansantanssin liikekielen tuntemus
- kansantanssin harrastuskulttuuri ja elävä perintö.

Opetussuunnitelman perusteissa määritellyt arvioinnin kohteita voidaan tarkentaa paikallisesti. Koulutuksen järjestäjä kuvaa opetussuunnitelmassaan arvioinnin antamisen tavat.

Arviointi opintojen aikana

Oppilaan oppimista ohjataan ja arvioidaan monipuolisesti oppimisprosessin eri vaiheissa. Arviointi on vuorovaikutteista ja edistää oppilaiden osallisuutta. Oppilaita ohjataan oman oppimisensa pohdintaan itsearviointi- ja vertaisarviointitaitoja kehittämällä. Oppilaita rohkaistaan havainnoimaan omaa ja yhteistä työskentelyä sekä antamaan rakentavaa palautetta muille. Vertaisarviointia harjoitetaan paitsi oman ryhmän kesken, myös kansantanssin katselmustapahtumissa.

Arviointi opintojen aikana perustuu opetussuunnitelmassa kuvattuihin yhteisten opintojen ja teemaopintojen opintokokonaisuuksien tavoitteisiin. Opintojen aikaisessa arvioinnissa otetaan huomioon opetussuunnitelman perusteissa kuvatut taiteenalan yleisen oppimäärän arvioinnin kohteet. Arviointi ei kohdistu opiskelijoiden arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Oppilasta perehdytetään kansantanssin arvioinnin periaatteisiin ja käytäntöihin. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa oppilaan vuoden aikana suorittamista opintokokonaisuuksista koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelmassaan päättämällä tavalla.

Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksi lukeminen taiteen perusopetuksessa

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnustaminen tehdään perustuen selvityksiin oppilaan opinnoista tai näyttöihin osaamisesta sekä suhteessa kunkin hyväksi luettavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin. Myös oppilaan siirtyessä opiskelemaan oppimäärästä toiseen osaamisen tunnustamisessa ja opintojen hyväksi lukemisessa menetellään, kuten edellä on kuvattu.

Todistukset ja niihin merkittävät tiedot taiteen perusopetuksessa

Oppilaalle annetaan taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut sekä yleisen oppimäärän yhteiset opinnot että teemaopinnot.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus

Todistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi

- oppilaitoksen (=seuran) nimi
- taiteenala: kansantanssi
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat yleisen oppimäärän yhteiset opinnot – kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- oppilaan suorittamat yleisen oppimäärän teemaopinnot – kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- oppilaitoksen vastaavan allekirjoitus kunnan omalla päätöksellään järjestämässä taiteen perusopetuksessa todistukseen merkitään taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymispäivämäärä
- jos kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä hankkii taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetut palvelut julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä, merkitään yhteisön tai säätiön tämän sopimuksen perusteella antaman taiteen perusopetuksen todistukseen sopimuksen päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä.

Oppilaalle annetaan pyydettyä osallistumistodistus suorittamistaan taiteenalan yleisen oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä. Osallistumistodistus voi sisältää liitteitä.

Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa

Seura määrittelee opetussuunnitelmassaan itse, millaista yhteistyötä he tekevät opetukseen osallistuvien huoltajien ja muiden tahojen kanssa. Huoltajilla tulee olla mahdollisuus saada riittävästi tietoa opetussuunnitelman sisällöstä ja osallistua opetuksen arviointiin.

Huoltajille voidaan järjestää muun muassa säännöllisiä vanhempainiltoja ja heidän kanssaan viestitään aktiivisesti. Huoltajat voivat antaa palautetta opetuksesta säännöllisesti esim. palautelomakkeen kautta.

Toiminnan jatkuva kehittäminen

Seura määrittelee opetussuunnitelmassaan itse, miten se arvioi ja mittaa toiminnan tasoa ja miten toimintaa arvioinnin pohjalta kehitetään johtokunnan johdolla yhteistyössä ohjaajien kanssa.

Toiminnan kehittämisen välineenä voidaan käyttää muun muassa:

- palautekysely oppilaille
- palautekysely vanhemmille
- työnohjaus
- työyhteisön yhteiset palaverit

Opettajan kelpoisuusehdot ja tehtävät taiteen perusopetuksessa

Kansantanssin ohjaajan pätevyysvaatimukset ovat vähintään kansantanssin ohjaajakoulutuksen perusopinnot tai vastaava koulutus sekä perusteelliset omakohtaiset tanssitaidot. Opettajan tehtäviin

kuuluvat opetuksen suunnittelu ja toteutus sekä opetussuunnitelman ja oppilaiden arviointi. Opettaja pitää kirjaa oppilaiden vuosittaisista osallistumistiedoista ja suoritetuista opintokokonaisuuksista yhdessä sovitulla tavalla.

Opetuksen tavoitteet ja sisällöt opintokokonaisuuksittain

Jokaisen kokonaisuuden alla on määritelty vaihtoehtoisia sisältöjä, joiden pohjalta opettaja koostaa opetusryhmälle sopivan kokonaisuuden. Mikäli tavoitteita ei saavuteta edellisessä ikäryhmässä, ne voidaan joustavasti sisällyttää opetussuunnitelmaan myöhemmin.

Varhaisiän tanssikasvatus

Päättävöitteena on motoristen ja musiikillisten valmiuksien kehittäminen kokonaisvaltaisten ja elämyksellisten tanssi-, leikki- ja laulukokemusten kautta. Oppilas tutustuu suomalaiseen leikki-, loru- ja lauluperinteeseen sekä oppii lapsille tarkoitetuissa tansseissa esiintyvää perusliikekieltä ja tanssitekniikkaa. Toiminnassa keskeistä ovat yhdessä koettu tanssin ilo ja lapsen luovuuden ja uteliaisuuden arvostaminen. Sitä kautta oppilaan myönteinen minäkuva, itseilmaisuus ja ryhmässä toimimisen taidot kehittyvät.

Kehollisuus

- oppilas oppii hahmottamaan omaa kehoaan ja sen liikemahdollisuuksia
- oppilas harjoittelee tanssinomaista reaktio-, tasapaino- ja tilasuuntautumiskykyä ja liiketehtävien yhdistelykykyä
- monipuolisen liikkumisen kautta oppilas kehittää ergonomiseen kehon käyttöön ja ryhtiin tarvittavaa lihasvoimaa

Varhaisiän opintojen aikana oppilas oppii joitakin näistä sisällöistä:

Kansantanssin liikekielen tuntemus

ASKELEET	OTTEET	KUVIOT	VAKIO-OSAT
• tasajakoinen kävely • tasajakoinen juoksu • tasahyppy • kinkkaus • sivuaskel • haaraperushyppy • erilaiset hyppelyt • laukka-askel eteenpäin / kylki edellä	• käsi kädessä • kädet käsissä • piiriote • kyynärkoukku	• piiri • paripiiri • ketju • vapaasti tilassa • rivi	• paripyörintä • piiripyörintä • vastuu • piirivastuu

Kansantanssin harrastuskulttuuri

MUSIIKKITIEDOT JA – T Aidot	ELÄMYKSELLISYYS JA ESIINTYMISTOIMINTA	TANSSITieto JA TAPAKULTTUURI
• aloituksen harjoittelu komennon mukaan • laulu-, rytmi- ja loruleikkejä • äänen käyttö liikkumisen yhteydessä • tasajakoinen rytmi • vapaa sykkeetön rytmi	Ryhmätoiminta: • ryhmässä toimiminen annettujen ohjeiden mukaan • pienimuotoisia esiintymistilanteita Tanssi-ilmaisuus ja luovuus: • liikkuminen ja eläytyminen	Tanssitieto: • oppilas tunnistaa opetetuissa tansseissa käytetyt käsitteet ja osaa toimia niiden mukaan Tanssiin kuuluvat käytöstavat: • parin kanssa toimiminen • ryhmässä toimiminen

• sanarytmi – perussyke • yksinkertaisten rytmien toistaminen • äänen ja hiljaisuuden vuorottelu • hiljainen – voimakas • samanlainen – erilainen • hidas – nopea • korkea ja matala ääni	mielikuvien pohjalta leikeissä, saduissa ja lauluissa • luovia harjoituksia; erilaisten liikkumistapojen keksimistä ja kokeilemistä • rentouden ja hiljaisuuden kokeminen Tanssielämykset: • leikinomaista esiintymistä omalle ryhmälle, muita pienimuotoisia esiintymisiä • vuosittain mahdollisuus katsojana seurata vähintään yksi tanssiesitys	• käyttäytyminen esiintymistilanteessa Tanssi-, puku- ja juhlaperinne: • vuoden aikaan sopivat lasten perinneleikit ja lorut
---	--	---

Kansantanssin yhteiset perusopinnot I (6-7-vuotiaat)

Päätaavoitteena on motoristen ja musiikillisten valmiuksien kehittäminen kokonaisvaltaisten ja elämyksellisten tanssi-, leikki- ja laulukokemusten kautta. Oppilas harjoittelee ikätasolle sopivia tansseja, tanssisommitelmia, loru- ja laululeikkejä. Tanssia harjoitellaan monipuolisesti ja tanssiharjoittelussa on tilaa lasten luovuudelle ja eläytymiselle. Huomiota kiinnitetään aiempaa enemmän tekniseen täsmällisyyteen sekä linjaiseen tanssiasentoon.

Kehollisuus

- oppilas oppii hahmottamaan omaa kehoaan ja sen liike- ja ilmaisumahdollisuuksia
- oppilas suhtautuu omaan ja toisen kehoon luontevasti, myönteisesti ja kunnioittaen
- oppilas harjoittelee tanssinomaista reaktio-, tasapaino-, tilasuuntautumiskykyä ja liiketehtävien yhdistelykykyä
- opittujen kansantanssin askelikkojen askeltekniikka vakiintuu ja opitaan uusia
- monipuolisen liikkumisen kautta oppilas kehittää tarvittavaa lihasvoimaa ryhdin ylläpitämiseksi

Opintojen aikana oppilas oppii, joitakin näistä sisällöistä:

Kansantanssin liikekielen tuntemus

ASKELEET	OTTEET	KUVIOT	VAKIO-OSAT
• laukan suunnanvaihto • nopea hyppyaskel • erilaiset jalanvaihtohyppelyt • helpot askelikkoyhdistelmät ja suunnanmuutokset • kolmijakoinen juoksu	• portti • laukkaote • kättelyote • peukalo-ote • käsikynkkä	• vastakkaisrivi • sola • neljän parin neliö • vastakkaispiiri	• paikanvaihto • paikanvaihto pareittain • porttien käynti • tukki • pannukakkukäännös

Kansantanssin harrastuskulttuuri

MUSIIKKITIEDOT JA – TAI DOT	ELÄMYKSELLISYYS JA ESIINTYMISTOIMINTA	TANSSITieto JA TAPAKULTTUURI
- tasa- ja kolmijakoinen rytmi - rytmin/melodian toistaminen ja säestys kehorytmein - perinteisiä ja itse tuotettuja loruja - laulu osana tanssia - solisti – kuoro – vuorottelu - säe, säepari, säkeistö - nouseva ja laskeva melodia - hiljenevä – voimistuva - hidastuva – nopeutuva - rytmisoittimiin ja erilaisiin säestyssoitinperheisiin tutustuminen	Ryhmätoiminta: - parin kanssa tanssiminen Tanssi-ilmaisu ja luovuus: - ilmaisuharjoitteita tanssien, leikin, sadun tai laulun pohjalta - eläytyminen tanssiin ja laulun sanoihin - erilaisten tunteiden ja mielialojen ilmaiseminen tansseissa ja leikeissä Tanssielämykset: - pieniä esiintymistilanteita - näyttämölle tulo ja näyttämöltä poistuminen - esityksissä tanssien yhdistämistä ja pieniä sommitelmia - vuosittain mahdollisuus katsojana seurata vähintään kaksi tanssiesitystä	Tanssieto: - opittujen tanssien käsitteistön ymmärtäminen ja toimiminen niiden mukaisesti - opettajien tanssien nimien muistaminen Tanssiin kuuluvat käytöstavat: - tanssiparin huomioiminen - käyttäytyminen konsertissa - esitysten arvostaminen Tanssi-, puku- ja juhlaperinne: - vuodenaikaan sopivia perinne- ja laululeikkejä - esiintymisasun arvostaminen

Kansantanssin yhteiset perusopinnot II (8-10-vuotiaat)

Päätavoitteena on suomalaisen kansantanssin perusteiden (askelikot, otteet, kuviot ja vakio-osat) harjoittelu ja laulutaidon kehittyminen. Ohjelmistoon kuuluu perinteiseen kansantanssiin pohjautuvia sommitelmia sekä kansantanssikoreografioita. Oppilas saa kokemuksia erilaisista esiintymistilanteista.

Kehollisuus

- oppilas harjoittelee säännöllisesti tanssitekniikan ohella tanssin edellyttämää lihasvoimaa, liikehallintatekijöitä, kestävyyttä, notkeutta ja kehonhuoltoa
- oppilas ymmärtää, miten linjainen tanssiasento ja hyvä ryhti muodostuvat
- myönteinen, kunnioittava ja luonteva suhde omaan ja toisen kehoon vahvistuu

Opintojen aikana oppilas oppii, joitakin näistä sisällöistä:

Kansantanssin liikekielen tuntemus

ASKELEET	OTTEET	KUVIOT	VAKIO-OSAT
- hidas hyppyaskel - jenkan askel yksin ja pareittain - hyppyaskel pareittain ympäri - kädet käsissä - ristilaukka - vaihtoaskel	- peukaloristiote - avoin tanssiote - tanssiote - yläote - olkavarsiote - ristipiiriote - ranneote yhden ja kahden käden	- risti - kahden parin neliö	- läpikäyden paikanvaihto - kiertuli - kättely - vastakkain ja seläkkäin - karkelo - kääntymättä

• keinuva kävelyaskel • valssin askel • kisapyörintäaskel • kantavarvashyppely • enkeliskahyppely • polkan askel • karjalainen puolijuoksu • päristelyjen alkeet	ristissä		• ristipyörintä
---	----------	--	---

Kansantanssin harrastuskulttuuri

MUSIIKKITIEDOT JA – TAILOT	ELÄMYKSELLISYYS JA ESIINTYMISTOIMINTA	TANSSITieto JA TAPAKULTTUURI
• perusrytmin etsiminen • suomalaisen kansantanssin perusrytmit • tasa- ja kolmijakoisuuden erottaminen • kehorytmiikka harjoitteina ja osana tanssia • laulu osana esitystä • tavallisimpien kansanmusiikissa käytettävien soittimien tunnistaminen	Ryhmätoiminta: • ryhmän muiden jäsenten huomioiminen • ryhmän kiinteytyminen • ryhmäläisten luonteva kanssakäyminen Tanssi-ilmaisu ja luovuus: • laulujen sanojen ilmentäminen Tanssielämykset: • vaihtelevia esiintymistilanteita • näyttämötilan hahmottaminen • koreografioissa kuvioiden vaihteluja • mahdollisuus nähdä tasokkaita kansantanssiesityksiä ja löytää niistä esikuvia omalle harrastukselleen	Tanssitieto: • kansantanssin käsitteiden ymmärtäminen ja käyttäminen Tanssiin kuuluvat käytöstavat: • pari- ja ryhmäkontaktin luominen • toimiminen tilanteiden edellyttämällä tavalla esiintyjänä, harrastajana ja katsojana Tanssi-, puku- ja juhlaperinne: • oman esiintymisasun tuntemus

Kansantanssin yhteiset perusopinnot III (10-13-vuotiaat)

Pää tavoitteena on suomalaisen kansantanssin perusteiden laajentaminen ja vahvistaminen sekä esiintymistoiminnan kehittäminen. Oppilas hallitsee suomalaisen kansantanssin lapsille soveltuvien tanssien keskeisen liikekielen ja tekniikan.

Kehollisuus

- oppilas harjoittelee säännöllisesti tanssitekniikan ohella tanssin edellyttämää lihasvoimaa, liikehallintatekijöitä, kestävyyttä, notkeutta ja kehonhuoltoa
- oppilas ymmärtää karkea -ja hienomotoriikan eron ja käyttää sitä tanssissaan
- myönteinen ja luonteva suhde omaan ja toisen kehoon säilyy

Opintojen aikana oppilas oppii, joitakin näistä sisällöistä:

Kansantanssin liikekielen tuntemus

ASKELEET	OTTEET	KUVIOT	VAKIO-OSAT
• hyppyaskel pareittain ympäri tanssiotteessa • valssi pareittain • varvas-kantahyppely • potkumasurkka • polkan askel pyörien myötäpäivään • tanila • isovarvas • helppoja päristelyjä • ripaska • ryssä • melkutus	• vyötäröote • takaristiote • kisapyörinäote • takatanssiote	• kahden käden risti • diagonaalit • kolmikko • kaari	• pujottelu • enkeliskakierto • karkelo kaartuen • karkelo kääntyen • ristai • pikkuristai

Kansantanssin harrastuskulttuuri

MUSIIKKITIEDOT JA – TAILOT	ELÄMYKSELLISYYS JA ESIINTYMISTOIMINTA	TANSSITieto JA TAPAKULTTUURI
• suomalaisen kansantanssin erityisrytmit • perusrytmien muuntelu • kansanmusiikissa käytettävien soittimien tunnistaminen • kansanmusiikin perustyyllilajit	Ryhmätoiminta: • soolo-osien mukaan ottaminen Tanssi-ilmaisu ja luovuus: • opittujen liikkeiden muuntelu • erilaisten tunnetilojen, mielialojen ja roolien ilmentäminen laulun ja tanssin keinoin Tanssielämykset: • säännöllisiä esiintymistilanteita • näyttämötilan hahmottaminen ja koko alueen hyödyntäminen • mahdollisuus nähdä tasokkaita kansantanssiesityksiä ja löytää niistä esikuvia omalle harrastukselleen • erilaisiin kansantanssitapahtumiin osallistuminen mahdollisuuksien mukaan	Tanssitieto: • suomalaisen kansantanssin pääperinnealueiden tuntemus • suomalaisten kansantanssien alueellinen jaottelu Tanssiin kuuluvat käytöstavat: • yleisön huomiointi Tanssi-, puku- ja juhlaperinne: • oman esiintymisasun tuntemus ja huolto

Kansantanssin teemaopinnot (13-16-vuotiaat)

Päätavoitteena on vahvistaa suomalaisen kansantanssin perusteiden hallintaa ja tuoda tanssimiseen moni-ilmeisyyttä ja teknistä vaatavuutta. Oppilas tutustuu kansantanssin liikekielen keskeisimpään ainekseen.

Oppilas tutustuu suomalaisen kansantanssin eri tyyleihin ja perinnealueisiin ja ilmentää tanssissaan dynaamisia vaihteluita. Esiintymistoiminta on säännöllistä ja olennainen osa opiskelua. Opiskeluun voi sisältyä tutustumista muihin tanssin lajeihin kuten seuratanssiin, balettiin, karakteritanssiin, etnisiin tansseihin, steppiin, jazztanssiin, katutanssiin tai nykytanssiin. Oppilaalle esitellään tanssialan II asteen ammatillisen koulutuksen mahdollisuutta.

Kehollisuus

- oppilas omaa vaativampien kansantanssin liikekielen ja pidempikestoisten tanssisuoritusten edellyttämän lihasvoiman ja kestävyuden
- oppilas osaa suorittaa liikkeit turvallisesti ja ymmärtää linjaisen tanssiasennon merkityksen
- oppilas ymmärtää kehonhuollon ja terveellisten elämäntapojen merkityksen

Opintojen aikana oppilas oppii, joitakin näistä sisällöistä:

Kansantanssin liikekielen tuntemus

ASKELEET	OTTEET	KUVIOT	VAKIO-OSAT
• paripolikka eri suuntiin • polkkamasurkka • erilaisia päristelyjä • Uhtuan-askel • jonkin menuetin askel • erilaisia polska-askelikkoja • jokin hoppelssiaskelikk - o	• polkkaote • polskaote piirissä • polskaote pareittain • kääntöpiiriote	• yhdeksikkö • kääntöpiiri • avorivistö	• uhtuankarkelo • tähti

Kansantanssin harrastuskulttuuri

MUSIIKKITIEDOT JA – TAITOT	ELÄMYKSELLISYYS JA ESIINTYMISTOIMINTA	TANSSITieto JA TAPAKULTTUURI
• musiikin dynaamiset vaihtelut • tauon merkitys musiikissa ja tanssissa • kansanmusiikin alueelliset erot • suomalaisen kansantanssin perusrytmien omaksuminen ja erityisrytmien toteutus liikkein	Ryhmätoiminta: • pienen tanssikonsertin (30-45 min) valmistaminen • vastuun tunteminen ryhmän jäsenenä olemisesta Tanssi-ilmaisu ja luovuus: • kansantanssin luonteen ilmentäminen • henkilökohtainen tanssi-ilmaisu • improvisaatiota ja liikekokeiluja • tanssillisia askelsarjoja ja niiden variaatioita, joihin	Tanssitieto: • kansantanssin historian tuntemus • naapuri- ja sukulaiskansojen tanssiperinteeseen tutustuminen • tyyliuuntien eri vivahteiden tuntemus Tanssiin kuuluvat käytöstavat: • vuorovaikutus yleisön kanssa • edustuskäyttäytyminen kotimaassa ja ulkomailla Tanssi-, puku- ja juhlaperinne: • perustiedot suomalaisista

	sisältyy koko kehon monipuolinen käyttö Tanssielämykset: • vuorovaikutus yleisön kanssa • erilaisten tulo- ja poistumisreittien hyödyntäminen • pieniä yksilö-, pari- ja ryhmäkoreografioita • monipuolisesti erilaisten esitysten seuraaminen ja niistä keskustelu (vertaisarviointi)	kansallispuvuista ja kansallispukujen käytöstä • tutustuminen johonkin suomalaiseen juhlaperinteeseen (esim. häät, vuodenaikaisjuhlat)
--	--	--

Kansantanssin syventävät teemaopinnot (16 v.-)

Päätavoitteena on taidollisen osaamisen ohella kokonaisen konserttiohjelmiston hallinta. Oppilas hallitsee suomalaisten perinnealueiden tanssien askeleet, liikekielen ja tyyllivivahteet. Tutustumalla muihin tanssilajeihin, syvennetään ja laajennetaan teknistä ja ilmaisullista osaamista. Syventävät opinnot antavat valmiuksia hakea tanssialan ammatilliseen koulutukseen.

Kehollisuus

- oppilas harjoittelee omaehtoisesti konserttiesiintymisten edellyttämää lihasvoimaa ja kestävyyttä ja tanssissa tarvittavaa notkeutta
- oppilas huolehtii omaehtoisesti kehonhuollosta
- oppilas osaa suorittaa liikkeitä turvallisesti ja ymmärtää linjaisen tanssiasennon merkityksen

Opintojen aikana oppilas oppii, joitakin näistä sisällöistä:

Kansantanssin liikekielen tuntemus

ASKELEET	OTTEET	KUVIOT	VAKIO-OSAT
• suomalaisen perinnealueiden liikekielen hallinta • askelyhdistelmät ja muuntelut • liikeimprovisaatio • paripolska • hambo	• perusotteiden hallinta • otteiden yhdistelmät ja variaatiot	• peruskuvioiden hallinta • kuvioiden yhdistelyt ja muunnellut koreografiassa	• vakio-osien hallinta • vakio-osien muuntelut

Kansantanssin harrastuskulttuuri

MUSIIKKITIEDOT JA – Taidot	ELÄMYKSELLISYYS JA ESIINTYMISTOIMINTA	TANSSITieto JA TAPAKULTTUURI
• suomalaisen kansanmusiikin rytmien luonteva hallinta ja niihin tuotetut liikevariaatiot • dynaamisten vaihteluiden liikkeellinen ilmentäminen • muotorakenteiden	Ryhmätoiminta: • kokoillan tanssikonsertin (90 min) tuottaminen • vastuun kantaminen ryhmän yhteisistä asioista Tanssi-ilmaisu ja luovuus:	Tanssitieto: • kansantanssin historian tuntemuksen laajentaminen • tiedot tanssialan koulutusmahdollisuuksista Tanssiin kuuluvat käytöstavat:

huomioiminen omassa tanssissa • perinnealueen tunnistaminen musiikin tyylin perusteella	• tanssien luonteen ja tyyllivaihteiden ilmentäminen • tunnelmien ilmentäminen • ilmaisuharjoituksia • erilaisten yleisöjen huomioiminen Taide-elämyksiin liittyvät tavoitteet: • oman kulttuuri-identiteetin vahvistaminen esiintyjänä • monipuolisten tanssikonserttien seuraaminen ja analysointi • mahdollisuus osallistua kansantanssialan ajankohtaiseen keskusteluun ja vaikuttaa aktiivisesti alan kehitykseen • mahdollisuus osallistua niin kotimaisille kuin kansainvälisille festivaaleilla	• lavatanssikulttuuriin ja tanssietikettiin tutustuminen • oman ryhmän edustamisen vaateiden ymmärtäminen kulttuurivaihtotilanteissa Tanssi-, puku- ja juhlaperinne: • joidenkin suomalaisten kansallispukujen ja kansanpukujen tunnistaminen • kansantanssi ja tanssi osana suomalaista juhlaperinnettä
--	---	--

Aikuisten kansantanssin opetus

Aikuisten opetuksessa noudatetaan tanssin yleisen oppimäärän opintokokonaisuuksissa määritellyjä tavoitteita ja sisältöjä. Opetusta järjestäessä otetaan kuitenkin huomioon aikuisten elämäkokemus, fyysinen kunto ja mielenkiinnon kohteet. Opetus voi painottua esimerkiksi liikkuvuuden ylläpitoon ja parantamiseen, ilmaisun ja luovuuden kehittämiseen, olemassa olevien taitojen herättämiseen ja uusien taitojen löytymiseen, virkistykseen ja rentoutumiseen sekä tutustumiseen kansantanssiin taidemuotona ja sosiaalisena ilmiönä.

Kehollisuus

- oppilas harjoittelee säännöllisesti tanssitekniikan ohella tanssin edellyttämää lihasvoimaa, liikehallintatekijöitä, kestävyyttä, notkeutta ja kehonhuoltoa
- oppilas osaa suorittaa liikkeit turvallisesti ja ymmärtää linjaisen tanssiasennon merkityksen
- oppilas ymmärtää kehonhuollon ja terveellisten elämäntapojen merkityksen
- oppilaan myönteinen kehonkuva säilyy läpi koko elämänsä

Opintojen aikana oppilas oppii, joitakin näistä sisällöistä:

Kansantanssin liikekielen tuntemus

ASKELEET	OTTEET	KUVIOT	VAKIO-OSAT
• kaikki edellisten opintokokonaisuuksien sisällöt • lisäksi voidaan laajentaa esim. kansanomaisiin paritansseihin ja	• kaikki edellisten opintokokonaisuuksien sisällöt	• kaikki edellisten opintokokonaisuuksien sisällöt	• kaikki edellisten opintokokonaisuuksien sisällöt

seurataanssin lajeihin			
---------------------------	--	--	--

Kansantanssin harrastuskulttuuri

MUSIIKKITIEDOT JA – TAI DOT	ELÄMYKSELLISYYS JA ESIINTYMISTOIMINTA	TANSSITIETO JA TAPAKULTTUURI
• kaikki edellisten opintokokonaisuuksien sisällöt • yleisimpien pohjoismaisten kansantanssilajien ja kansanomaisten musiikkityylien tuntemus	• oppilaalla on mahdollisuus esiintyä säännöllisesti • oppilaalla on mahdollisuus osallistua erilaisiin tapahtumiin Suomessa ja ulkomailla • oppilas näkee vuosittain useamman tanssikonsertin • oppilaalla on mahdollisuus osallistua kansantanssialan ajankohtaiseen keskusteluun ja vaikuttaa aktiivisesti alan kehitykseen	• oppilas tutustuu esittävän kansantanssin historiaan osana taidetanssin historiaa • oppilas tutustuu suomalaiseen tanssikulttuuriin monipuolisesti • oppilas saa tietoa suomalaisesta tanssi-, puku- ja juhlaperinteestä ja ymmärtää tanssin merkityksen osana elävää perintöä

LÄHTEET:

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2017

[https://www.oph.fi/download/186919 Taiteen perusopetuksen yleisen oppimaaran opetussuunnitelman perusteet 2017.pdf](https://www.oph.fi/download/186919_Taiteen_perusopetuksen_yleisen_oppimaaran_opetussuunnitelman_perusteet_2017.pdf) (3.4.2019)

Taiteen perusopetuksen lainsäädäntö

https://www.oph.fi/saadokset_ja_ohjeet/lainsaadanto/taiteen_perusopetus (3.4.2019)

Kalevan Nuorten Liitto: Taiteen perusopetuksen kansantanssin opetussuunnitelman perusteet 2006

Lisätietoja:

Riia Niemelä, riia.niemela@nuorisoseurat.fi / 044 744 3939

Jaana Kari, jaana.kari@nuorisoseurat.fi / 050 4098332